

O gajenju biljaka iz semena...

Preporučujemo svima da pre početka gajenja biljaka iz semena pročitaju ovaj tekst.

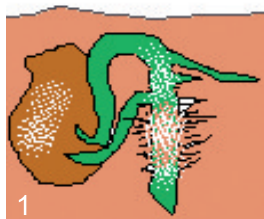
Razmnožavanje biljaka generativnim putem (semenom) je dobar način da se uz mala ulaganja dodje do većeg broja biljaka ili da se započne posao kojim bi se popunio kućni budžet i obezbedili pristojni prihodi.

Posebno su cvetnice, bilo da su sezonske ili trajnice, pogodne za ovakav način razmnožavanja.

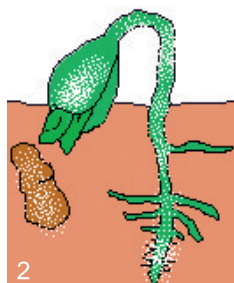
Kako su naša semena izuzetno kvalitetna, hibridna i sortna,

Šta je seme?

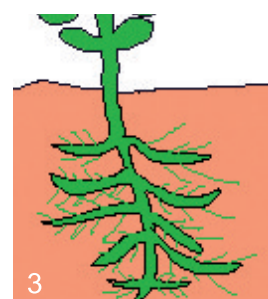
Seme je čudesna snaga u omotaču - mala biljka u obliku klice, puna hranljivih materija i zaštićena tvrdom opnom. Čuvano na suvom ostaje u stanju dormantnosti (mirovanja). U većini slučajeva ostaje živo odnosno sposobno za život, tokom jedne ili više godina, naročito ako se čuva u hladnom prostoru.

Iz semena se prvo pojavljuje mlad koren biljke (sl.1)

zatim puca opna i pojavljuje se Mladica sa kotiledonima (sl.2)

zatim jača glavni koren sa sporednim izdancima i pojavljuje se prvi par pravih listova (sl.3).

Iako neka semena imaju specijalne potrebe, osnovni zahtevi za uspeh su sledeći:

Voda - Jednom posejano seme mora se održavati vlažno sve vreme. Dozvoliti mu da se osuši, pre no što se ponovo zalije, naročito ako je počelo da klija, siguran je recept za neuspeh. Isto tako zemlja ili kompost nikad ne smeju biti prenatopljeni.

Prava temperatura - Raspon temperatura koji semenima odgovaraju za klijanje varira. Ukoliko je niža od potrebne klijanje može da bude veoma sporo ili da izostane, pa čak i da dodje do truljenja semenke. Ukoliko je viša, seme često može da ostane »uspavano«. Uprkos različitim zahtevima, većina semena će klijati veoma dobro u udobnosti sobne temperature, ukoliko se održava ista temperatura tokom dana i noći.

Kompost/zemlja - Treba da bude rastresita, bogata kiseonikom, dobro aerisana, sterilna i da nije bogata hranljivim materijama. Supstrati za setvu semena u posudama su dostupni na našem tržištu u bolje snabdevenim poljoprivrednim apotekama. Zemlja iz bašte nije nikako odgovarajuća za setvu semena u posude i treba koristiti samo nekorišćenu, sterilnu zemlju.

Prava dubina setve - Površinski sloj zemlje pomaže semenu da zadrži vlažnost, ali male semenke imaju male zalihe hrane to jest energije za klijanje i ne mogu klijati na velikim dubinama tako da ih je najbolje sejati na površini ili veoma blizu površini.

u nastavku ćemo pokušati da objasnimo sve što je bitno za razmnožavanje biljaka iz semena.

Naravno da će od najvećeg uticaja na uspeh i broj odgajenih biljaka iz semena imati uslovi koji se obezbede i trud koji se uloži u sticanju znanja i samom gajenju, odnosno pravovremeno postupanje sa mladim biljkama (vreme prvog pikiranja i dr.)

Kada je izloženo povoljnoj kombinaciji vlage i toplote seme počinje da apsorbuje više vode. To će dovesti do toga da semenke nabubre, puknu i dozvole klici biljke da počne da raste.

Taj proces se zove klijanje.

Svetlost - Većini semena za klijanje zapravo nije potrebna svetlost i najbolje ih je prekriti i ne dopustiti da budu na izvoru svetlosti dok se ne počnu pojavljivati prve sadnice. Neka semena kao što su impatiensi (Lepi Jova) i većina primula (jagorčevina) zahtevaju svetlost da bi klijala te moraju biti posejana na površini ili veoma blizu površini i ne prekrivaju se posle setve slojem zemlje.

Vreme setve - Vreme setve semena, kako cveća tako i povrća je veoma važno i odlučujuće za većinu vrsta, ukoliko želimo da klijanje bude zadovoljavajuće i uspešno. Stoga treba pratiti individualna uputstva na pakovanjima. Ukoliko se ne poštuje vreme setve pored lošeg klijanja, malih prinosa ili zakasnelog cvetanja mogu biti podložni napadu štetočina i biljnih bolesti.

Prerana setva može biti loša isto koliko i suviše kasna. Ne žurite sa setvom semena pogotovo ako nemate idealne uslove za setvu u zatvorenom ili je napolju još uvek suviše hladno i vlažno. Prvi mesec koji je naznačen na pakovanju obično se odnosi na setvu u krajevima sa najblažom klimom. Za setvu na otvorenom potrebno je sačekati da se »proleće oseti u vazduhu«.

Dokle god su semenke posejane u vreme naznačeno na pakovanju, i one napolju, brzo će stići da cvetaju. Biljke posejane kasnije kada ima dovoljno svetlosti ne izdužuju se previše, manje su sklone razvijanju bolesti. Najbolje rezultate setve na otvorenom daće biljke posejane kasnije kada je zemlja toplija i suvlja.

